

Ändring av förordning (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta

2020.04.04

Åtgärder som har vidtagits

13 mars – beslut om Förordning om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta (2020:115), som bl.a. innehåller tillfälliga bestämmelser om utbildningens utformning, omfattning och förläggning som kan tillämpas när en huvudman i olika situationer håller eller har hållit skolor stängda pga. det nya coronaviruset. [Läs mer här.](#)

19 mars – beslut i riksdagen om en lag, som bl.a. ger regeringen möjlighet att stänga skolor. [Läs mer här.](#)

20 mars – beslut om ändring i den förordning som beslutades den 13 mars. Ändringen innebär bl.a. att vid en eventuell stängning av bl.a. förskolor ska omsorg ges till barn och elever som har en vårdnadshavare som behövs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet samt för barn som har behov av omsorg av fysiska, psykiska eller andra skäl t.ex. sociala. [Läs mer här.](#)

Syftet med den ursprungliga förordningen som beslutades den 13 mars

Eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, same-skolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska vid en stängning kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning genom att huvudmannen får undervisa på annat sätt och vid andra tidpunkter än vad som anges i skollagen.

Foto: Jessica Gow/Regeringskansliet

Syftet med ändringen i förordningen som beslutades den 20 mars

Vid en eventuell stängning av bl.a. förskolor ska barn eller elever som

- har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet, få omsorg i den omfattning som behövs för att den samhällsviktiga verksamheten ska kunna upprätthållas,
- av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av särskilt stöd i sin utveckling som endast kan erbjudas i förskola eller fritidshem erbjudas sådan omsorg.

Vad innebär ändringen i förordningen som beslutades den 2 april

De bestämmelser som vid en stängning av en skola syftar till att elever ska tillförsäkras sin rätt till utbildning genom att huvudmannen får undervisa på annat sätt och vid andra tidpunkter än vad som anges i skollagen, blir även tillämpliga vid en delvis stängning av en skola.

Det huvudsakliga syftet är att en mindre andel elever ska kunna få utbildning i skolenhetens lokaler även om den största delen av undervisningen bedrivs som fjärr- eller distansundervisning.

Vad en mindre andel elever är ska tolkas ur ett smittskyddsperspektiv.

Vilka skolformer berörs av ändringen i förordningen som beslutades den 2 april?

Ändringen berör förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet berörs inte av ändringen.

I vilka situationer kan en skolenhet vara delvis stängd?

1. om en huvudman har bedömt att en så stor andel av personalen vid en skolenhet är frånvarande med anledning av det virus som orsakar covid-19 att det inte går att bedriva verksamheten,
2. efter samråd med smittskyddsläkare som en åtgärd för att motverka spridning av det virus som orsakar covid-19,
3. om skolan ligger i ett område som Folkhälsomyndigheten har beslutat ska vara avspärrat enligt smittskyddslagen,
4. med anledning av en rekommendation från Folkhälsomyndigheten som berör skolområdet.

I situation 1, 2 och 4 men inte i situation 3

Vad innebär begreppet delvis stängd?

Begreppet delvis stängd innebär att utbildning kan bedrivas med en mindre andel elever närvarande i skolenhetens lokaler och att övrig undervisning bedrivs som fjärr- eller distansundervisning eller att viss verksamhet tillfälligt inte alls bedrivs.

Vad en mindre andel elever är ska tolkas ur ett smittskyddsperspektiv.

Vilka elever kan vara i skolan då den är delvis stängd?

Det är upp till huvudmannen att avgöra vilka elever som ska vara i skolan då den är delvis stängd. Exempelvis kan det gälla elever som

- måste vara närvarande för att kunna genomföra vissa praktiska moment,
- behöver vara närvarande i lokalerna för att t.ex. genomgå prov eller på annat sätt visa sina kunskaper i slutet av utbildningen i en skolform,
- av fysiska, psykiska eller andra skäl är i behov av att delta i utbildningen i skollokalerna,
- har behov av särskilt stöd i utbildningen som endast kan ges i skollokalerna.

Vad innebär begreppet delvis stängd mer?

Begreppet delvis stängd innebär också att även andra delar av utbildningen än undervisningen kan ges i skollokalerna. Det gäller dock under förutsättning att det bara är en mindre andel av eleverna närvarande samtidigt.

Exempel på hur utbildningen kan organiseras när bara en mindre andel av eleverna får vara i skolan

- En mindre andel av eleverna kan tas emot i olika delar av skolan.
- En mindre andel av eleverna kan komma till skolan olika delar av dagen, exempelvis en mindre andel på förmiddagen och en mindre andel på eftermiddagen.
- Undervisningen kan spridas ut över fler veckodagar än måndag–fredag.

Verksamheten behöver organiseras så att arbetssituationen blir rimlig för både lärare och elever.

Måste huvudmannen göra lika för alla årskurser inom en skola?

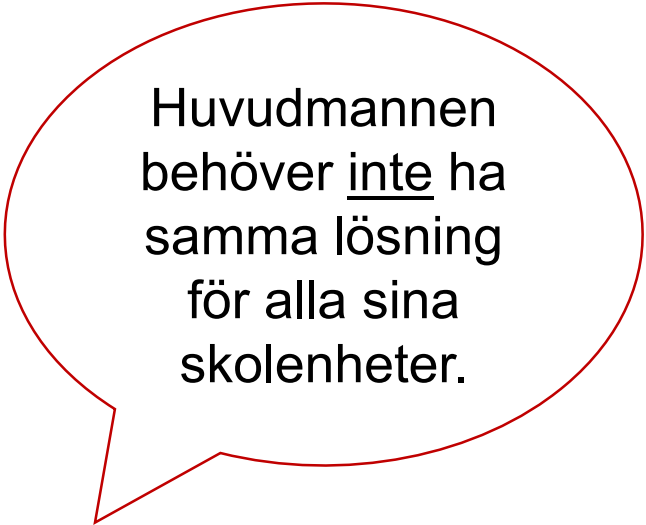
Definitionen av delvis stängd innefattar även att viss verksamhet inte alls bedrivs.

Det kan t.ex. vara så att det inte bedrivs någon utbildning alls i en eller flera årskurser, exempelvis om eleverna anses vara för unga för att kunna tillgodogöra sig fjärr- eller distansundervisning, samtidigt som sådan undervisning ges i andra årskurser.

Huvudmannen behöver inte ha samma lösning för alla årskurser inom en skolenhet.

Måste huvudmannen göra lika för alla sina skolor?

En huvudman kan fatta olika beslut för olika skolenheter. Det kan t.ex. vara så att en huvudman håller en av sina skolenheter öppen, en annan skolenhet delvis stängd och en tredje skolenhet stängd.

Huvudmannen behöver inte ha samma lösning för alla sina skolenheter.

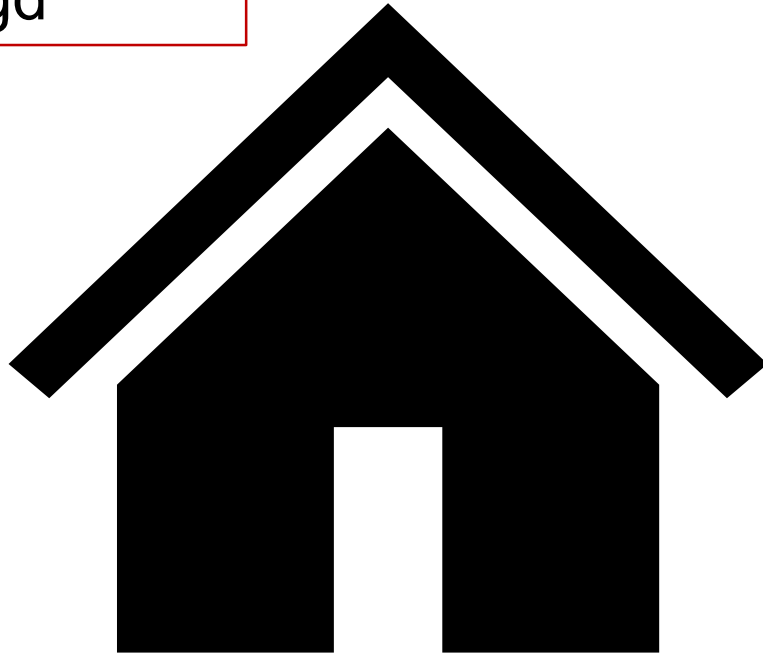
Vad är egentligen skillnaden mellan stängd och delvis stängd?

Stängd innebär att skolenhetens lokaler är stängda för eleverna, men att fjärr- eller distansundervisning kan bedrivas, eller att någon verksamhet tillfälligt inte alls bedrivs.

Delvis stängd innebär att utbildning kan bedrivas med en mindre andel elever närvarande i skolenhetens lokaler och att övrig undervisning bedrivs som fjärr- eller distansundervisning, eller att viss verksamhet tillfälligt inte alls bedrivs.

Exempel på hur verksamheten kan se ut med de ändringar som beslutades den 13 mars

Skolan är stängd

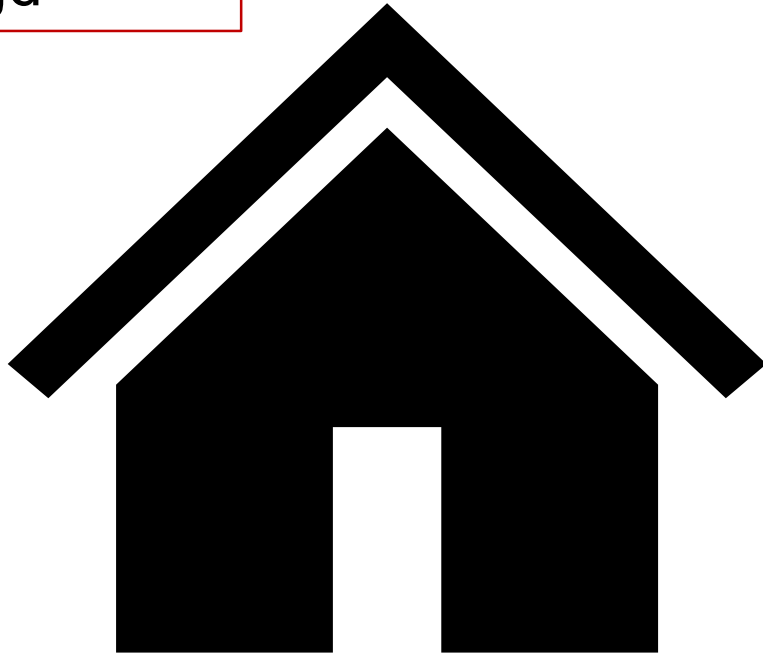

Exempel A

Skolenhetens lokaler är stängda för eleverna. Däremot får eleverna fjärr- eller distansundervisning.

Exempel på hur verksamheten kan se ut med de ändringar som beslutades den 13 mars

Skolan är stängd

Exempel B

Skolenhetens lokaler är stängda för eleverna. All skolverksamhet är stängd. Det bedrivs inte någon undervisning eller utbildning alls.

Exempel på hur verksamheten kan se ut med de ändringar som beslutades den 2 april

(under förutsättning att villkoren i bild 7 är uppfyllda)

Skolan är delvis stängd

Exempel C, gymnasieskola

Skolan är delvis stängd och undervisning bedrivs huvudsakligen som fjärr- eller distansundervisning.

En mindre andel av eleverna får dock utbildning i begränsad utsträckning i skolenhetens lokaler.

Vad gäller för skolmåltiderna?

Skolmåltider är viktiga för att eleverna ska kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning.

Eleverna i förskoleklass samt grundskola och motsvarande skolformer har enligt skollagen rätt till näringsriktiga skolmåltider.

Även eleverna i gymnasie- och gymnasiesärskolan får ofta skolmåltider även om huvudmannen enligt skollagen inte måste erbjuda eleverna sådana måltider.

Vad gäller för skolmåltiderna?

Om en skola är delvis stängd har eleverna i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer rätt till avgiftsfria skolmåltider.

Om en skola är stängd och det bedrivs fjärr- eller distansundervisning har eleverna i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer också rätt till skolmåltider. Detta kan lösas till exempel genom att frysta maträtter för en hel vecka kan finnas för avhämtning genom ett rullande schema.

Om en skola är stängd och utbildning inte alls bedrivs har eleverna i förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer dock inte någon rätt till skolmåltider. Denna rätt förskjuts tills dess att utbildningen upptas igen.

Vilka ändringar görs i förordningen genom beslutet den 2 april? forts.

Vissa bestämmelser i den ursprungliga förordningen som beslutades den 13 mars går att tillämpa om en huvudman håller eller har hållit skolenheten delvis stängd.

Huvudmannen ges bland annat möjlighet att

- disponera läsåret på ett friare sätt, t.ex. genom att förlänga läsåret, förlänga skoldagar eller förlägga skoldagar till exempelvis lördagar eller söndagar,
- i grundskolan och motsvarande skolformer fördela undervisningstiden i ett eller flera ämnen på ett annat sätt än det som beskrivs i timplanen.

Vilka ändringar görs i förordningen genom beslutet den 2 april? forts.

En annan ändring i förordningen är att huvudmän för introduktionsprogram som anordnas för en grupp elever (programinriktat val och yrkesintroduktion) får förlägga läsårets början senare än augusti i det fall beslut om slutbetyg från grundskolan fattats så sent att antagningsprocessen inte kunnat slutföras i normal tid.

Förordningens giltighetstid

Åtgärderna ska tillämpas under förordningens giltighetstid vilket är 6 april 2020 – 30 juni 2021.

Foto: Jessica Gow/Regeringskansliet